

Pilotprosjekt *Bærekraftige distriktskommuner i Troms og Finnmark*

Orientering KS bærekraftfredag 28. mars 2025

Lill-Hege Nergård, Tiril Bakken, Astrid Ytre-Eide og Hilde Løseth Modell

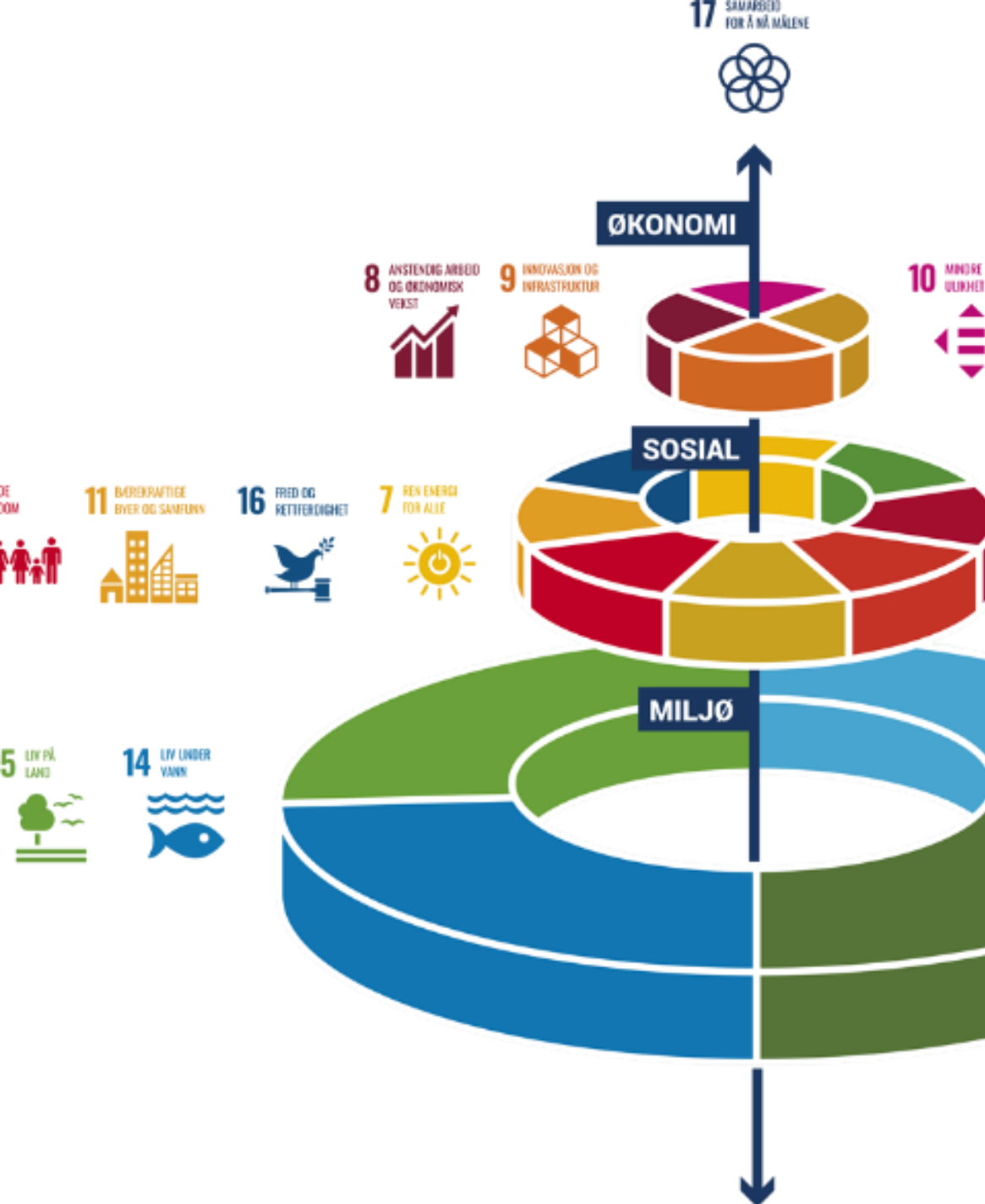
Foto: Anders Aasheim

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

28.03.2025

Vi vil snakke om:

- Pilotprosjektet – formål og bakgrunn
- Hovedfunn
- Verktøy for kommunene

Om pilotprosjektet

Hvorfor dette prosjektet?

- Øke bevisstheten omkring bærekraftarbeid i mindre kommuner
- Ressursmangel i kommunene
- Forventninger til implementering i regional og kommunal planlegging
- Behov for hjelpemidler til å omsette bærekraft lokalt

Hva har vi oppnådd?

- Utviklet praktiske verktøy til bruk i plan- og beslutningsprosesser hvor bærekraft er integrert
- Kunnskap om distriktskommuners utfordringer og muligheter når gjelder bærekraft i den kommunale hverdagen

Hvordan har vi gjort det?

- Samarbeid mellom to kommuneklynger i Troms og Finnmark
- Bottom-up tilnærming – dialog med kommunene underveis og deres behov har vært sentralt
- Delt informasjon fortløpende - webinarserie

Digital verktøykasse i 3 deler:

Tips til hvordan arbeide med bærekraft i distriktskommuner

Sluttrapport

- Hvordan arbeider distriktskommuner med bærekraft og hva legger de i begrepet?
- Hva er de største utfordringene og mulighetene i kommunene og hvordan møte disse?

Bærekraftguiden

Et verktøy for å arbeide helhetlig og systematisk med bærekraft i plan- og beslutningsprosesser i kommunene

Ordning	Formål	Eksempler på tiltak	Relevante veiledere og andre ressurser
Naturstøtte	Tilskudd til kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold	Gjenoppsett av myrområder Tiltak for truede arter Tiltak for å redusere forurensning i vanndrag	Veileder: arealplanlegging og naturkartlegging
Tilskudd til naturrestaurering	Tilskudd til planlegging, gjennomføring eller oppfølging av naturrestaurering		Veileder: arter og naturtyper
Tilskudd til klimatilpassing	Midler til kunnskapsoverføring og utredninger om konkrete klimatilpassingstiltak	Analyser Bil- og grønne løsninger Overvann Seminar og kurs	Klimarisiko for din kommune Miljødirektoratet: kommunerveileder om klima
Ornt flagg for skoler og barnehager	Øke miljøbevisstheten blant barn og unge gjennom praktisk læring	Uttuske Miljøprosjekter Bærekraftige skolegårder	Veileder: friluftsliv og motorferdsel
Statlig sikring av friluftslivsområder	Sikre ivaretagelse av viktige friluftslivsområder	Vedlikehold Toilett, gresshuk, tryggeskilt og turstier Hogst av biomasse/trestag	Veileder
Klima- og miljøprogrammet (jordbruk)	Kunnskapsutvikling og deling om klima og miljø i jordbruket	Prosjekter relatert til f.eks.: Klimatilpassing Naturmangfold og kulturverdi økologisk landbruk	Synergier og målkonflikter i lokal klima- og miljøpolitikk
Økologisk verdiskaping og matproduksjonen i nord	Økologisk verdiskaping og matproduksjonen i nord	Ordeningen skal styrke landbruksnæringen og produsentmiljøet i Nord-Norge	Dialogverktøy for grønne industrietableringer
SPSL-midler (miljøtiltak i landbruket)	Stimulere til miljøvennlig drift i landbruket	Bevaring av kulturlandskap Erosjonssikring Skolehager Hortikulturetatsatser	

Praktiske hjelpemidler

- Vurdere sakers samlede bærekraftpåvirkning basert på miljømessige, sosiale og økonomisk forhold (saksbehandling)
- Tips til hvordan arbeide med målkonflikter i kommuner
- Virkemiddeloversikt

Prosjektets hovedfunn

Utdrag fra sluttrapporten

Funn – forutsetninger og barrierer for kommunene

Data fra intervjuer med administrasjonen i kommunene om planlegging og virksomhetsstyring

Økonomi, demografi og ressurser

- **Utfordringer med kommuneøkonomi:** Begrenset tilgang på kompetanse og ressurser gjør kommunene sårbar om noe uforutsett skjer. Det er lite tid til overordnet analyse og implementering av verktøy for effektiv og langsiktig økonomistyring.
- **Demografiutvikling:** Vanskelige prioriteringer mellom oppvekst og helsesektor. Det er utfordrende å overbevise politikerne til å omdisponere midler
- **Bærekraft i driften:** Nevnes i planer men det fører ikke alltid til aktivt brukt i daglig drift.

God og langsiktig planlegging

- **Samsvarende planlegging og økonomistyring:** Det er et behov og ønske om bedre sammenheng mellom kommuneplan, temaplaner og økonomi- og handlingsplan
- **Styringsverktøy:** Det er behov for et overordnet verktøy for en systematisk rød tråd. Generelt ønske om tettere veiledning for god planlegging.
- **Klima- og natur:** Mangel på kunnskap, og klima- og naturregnskap som kan gi insentiv for å redusere utslipp og nedbygging
- **Politisk forankring:** En utfordring å få politisk støtte for realistiske målsettinger og prioriteringer

Rekruttering og kompetanse

- **Høye krav til kompetanse:** Vanskelig å rekruttere og beholde kvalifisert personell. Det er bekymring for hva manglende rekruttering vil gjøre med kvalitet i tjenestene fremover.
- **Konkurranse med nabokommuner, det private og forsvaret:** Kamp om de kvalifiserte. Spesielt i helsesektoren, men også innen andre fag.

Samarbeid på tvers

- **Internt samarbeid:** Jevnlige ledermøter og godt samarbeid mellom kommunalsjefer, men lite aktivt samarbeid mellom sektorer.
- **Tverrsektorielle planer:** Behov for og ønske om mer samarbeid og ressurser på tvers.
- **Forebygging:** Behov for samarbeid om forebyggende tiltak som reduserer presset på helse- og omsorg, både for kommuneøkonomi og innbyggernes livskvalitet.

Politisk forståelse og prioriteringer

- **Felles forståelse:** Utfordrende for administrasjonen å danne et felles kunnskapsgrunnlag med politikerne, samt å få de til å forholde seg til tidligere vedtatte planer.
- **Politikeropplæring:** Behov for en mer omfattende politikeropplæring i plansystemet.
- **Økonomiske konsekvenser:** Vanskelig å få politikere til å forstå viktigheten av forebyggende tiltak og investeringer.

Bærekraft

- **Miljømessige tiltak:** Utfordrende å få politikerne til å forstå viktigheten, når andre ting virker mer pressende.
- **Langsiktige beslutninger:** Behov for mer langsiktige beslutninger - vanskelig med det systemet man har.
- **Næringsutvikling vs. miljøhensyn:** Arealkonflikter er vanskelig fordi det er et sterkt ønske om næringsetablering fra politikerne.

Innovasjon, teknologi og kommunikasjon

- **Teknologi og kompetanseheving:** Viktig for å møte samfunnsutfordringer, men vanskelig å sette av tid til.
- **Innovasjon:** Sterkt ønske om å bli bedre på "nytenking». Også vanskelig med knapphet på tid og ressurser.
- **Kommunikasjon:** Ønske om bedre intern og ekstern kommunikasjon for å skape godt samarbeid, stolthet og engasjement i kommunen.

Våre erfaringer fra prosjektet

Språkbruk

Bærekraftsbegrepet
Et byfenomen

Kunnskap

Lokalkunnskap
Kunnskap i kommunen

Politiske prioriteringer

Å gjøre prioriteringer
Skepsis og nedprioritering av klima og natur
Generasjonsforskjeller
Målkonflikter

Våre erfaringer fra prosjektet

Språkbruk

Bærekraftsbegrepet

Et «byfenomen»

- Formuleringer fra nasjonale forventninger og veileder er ikke alltid lett å sette inn i distriktskontekst
- Bærekraft forbindes med restriksjoner og overstyring fra nasjonale myndigheter
- Typiske bærekraftstiltak = typiske by-tiltak

Våre erfaringer fra prosjektet

- Tradisjoner for jordbruk, jakt, fiske, sanking, reindrift, håndtverk m.m. gir unik kunnskap om natur og lokale ressurser

Kunnskap

Lokalkunnskap

Kunnskap i kommunen

- Kommunene har alltid jobbet med bærekraft og har en unik vurderingsevne ovenfor sin kommune.

Våre erfaringer fra prosjektet

- Unngår tydelige prioriteringer for å være åpen for det som kan komme kommunens vei
- Har Sør-Norge et utviklingsmessig forsprang fordi de har fått bygd ned mer natur?

Politiske prioriteringer

Å gjøre prioriteringer

Skepsis og nedprioritering av klima og natur

Målkonflikter

Våre erfaringer fra prosjektet

Språkbruk

Bærekraftsbegrepet
Et «byfenomen»

Kunnskap

Lokalkunnskap
Kunnskap i kommunen

Politiske prioriteringer

Å gjøre prioriteringer
Skepsis og nedprioritering av klima og natur
Generasjonsforskjeller
Målkonflikter

Bærekraftsguiden

**Helhetlige bærekraftsvurderinger i plan- og
beslutningsprosesser**

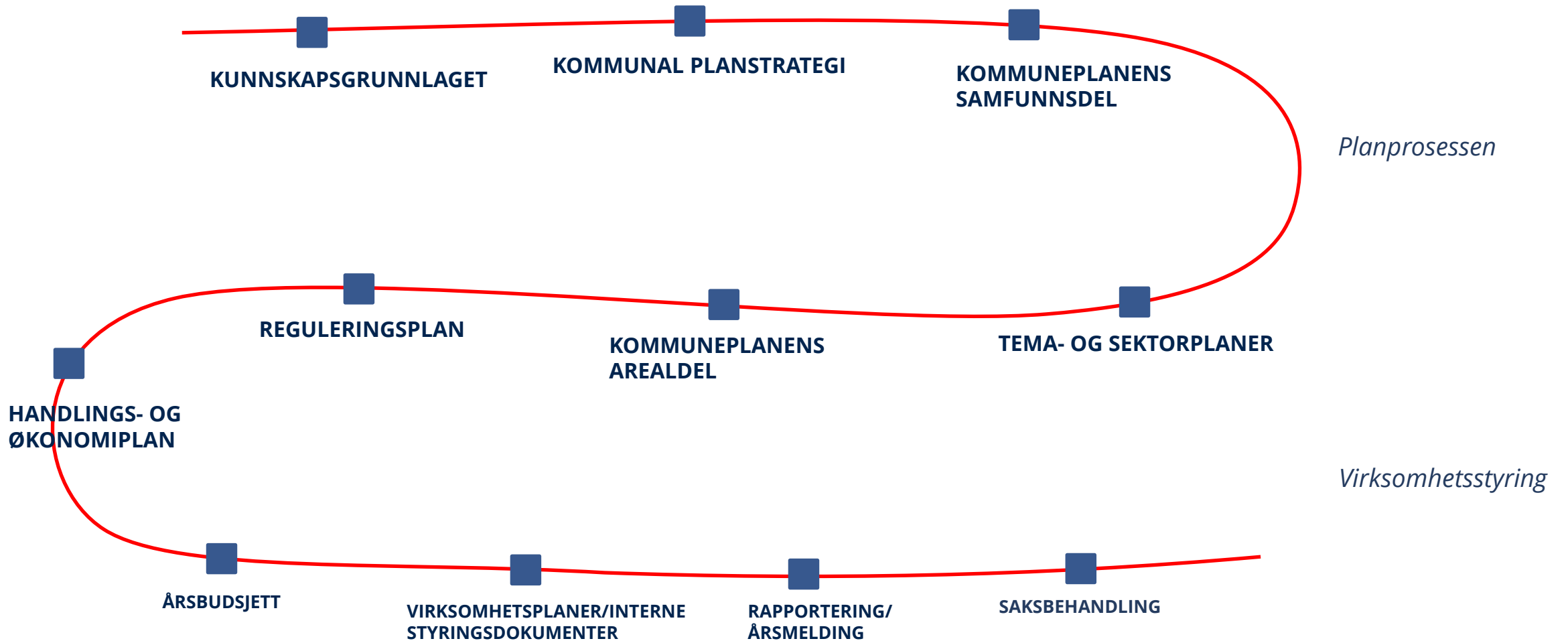
Hva er bærekraftsguiden?

- Arbeidsverktøy for å systematisere bærekraftsvurderinger
- Struktur for helhetlige bærekraftsvurderinger
- Basert på 3 bærekraftsdimensjoner (klima og miljø, sosial, økonomisk)

Hvordan skal den brukes?

- I overordna planprosesser – når planer utarbeides og evalueres
- Vurdere påvirkningen av planer og saker

Den røde tråden i plan- og virksomhetsstyring

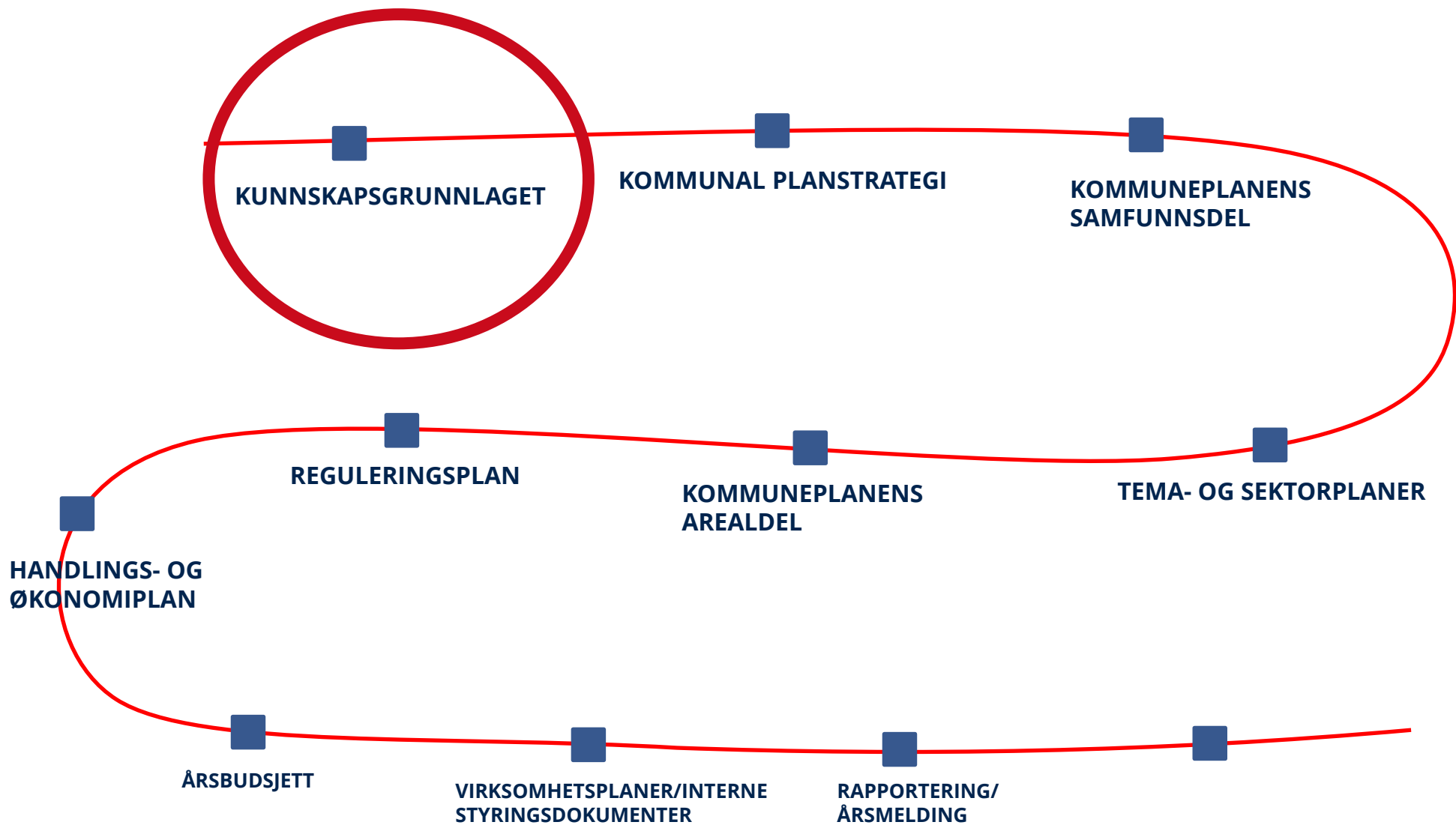

		Kjørereregler
KLIMA- OG MILJØFORHOLD <i>handler om å beskytte, bevare og forbedre miljøet, gjennom å opprettholde naturmangfold, redusere utslipp, sikre rene vann og vassdrag, og samtidig fysisk forberede samfunnet på et fremtidig endret klima.</i>	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer. * Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag * Sørg for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.
	Natur, kultur og friluftsliv Menneskelig bruk av naturen	* Anerkjenn og ivareta naturens betydning for kultur og identitet, spesielt for den samiske befolkningen. * Beskytte naturlandskapets kulturelle, estetiske og rekreasjonsmessige verdi. * Legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser.
	Matproduksjon og drikkevannskilder Beredskap og vern av primærnæringer	* Bruk av naturressurser (som jord, skog, vann og marine ressurser) på en bærekraftig måte * Ivareta matsikkerhet og vannforsyning * Sikre jordvernet og reindriftens ressursgrunnlag
	Klimagassutslipp og energiforbruk Reduksjon av klimagassutslipp og omstilling	* Redusere kommunens direkte og indirekte klimagassutslipp * Aktivt arbeid for klimaomstilling * Fremme bruk av fornybar energi og energieffektivisering
	Forurensing Utslipp til jord, luft og vann	* Unngå vann- og grunnforurensing * Sikre god luftkvalitet * Sørg for at støynivå er under terskelverdier
	Klimatilpasning Håndtering av klimaendringer	* Forberede seg på å håndtere fremtidige endringer i klima * Prioritere naturbaserte løsninger for klimatilpasning * Bli mer robust og motstandsdyktig i møte med et endret klima i framtiden (beredskap)

Relevante bærekraftsmål, nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer
Bærekraftsmål: 13, 14, 15 Delmål: 2.5, 6.6, 12.2, 13.2, 14.1-14.5, 15.1-15.5, 15.8, 18.9 Nasjonale forventninger: 43, 45, 48, 49, 53, 56-60, 69
Bærekraftsmål: 11 Delmål: 11.4 Nasjonale forventninger: 25, 40, 54, 56, 68, 69
Bærekraftsmål: 2, 3, 6 Delmål: 2.1, 2.3, 2.4, 2.a, 6.1, 6.5, 12.3, 14.4, 14.6, 14.b, 15.3 Nasjonale forventninger: 37, 41, 53, 59, 60, 69, 70, 71
Bærekraftsmål: 7, 13 Delmål: 7.1-7.3 Nasjonale forventninger: 26, 32, 45, 46, 52
Bærekraftsmål: 11, 14, 15 Delmål: 3.9, 6.3, 6.5, 11.6, 14.1 Nasjonale forventninger: 59, 61
Bærekraftsmål: 13 Delmål: 1.5, 2.4, 11.5, 13.1, 13.2 Nasjonale forventninger: 48, 61, 65-67

		Kjøreregler	Relevante bærekraftsmål, nasjonale forventninger
SOSIALE FORHOLD <i>handler om å skape robuste og rettferdige lokalsamfunn, gjennom systematisk folkehelsearbeid, fremme likestilling og trygghet for alle, og vurdere barnets beste i alle sammenheng.</i>	Oppvekst, utdanning og arbeid Like muligheter og et attraktiv arbeidsmarked lokalt	* Sikre kvalitet på og lik tilgang til barnehager, skoler og læring for alle barn og unge * Sikre gode og trygge oppvekstmiljø for barn og unge gjennom å tilrettelegge for tverrfaglig samarbeid og iverksette tidlig innsats * Legge til rette for (videre)utdanning og kompetanseheving for voksne * Bidra til at alle har mulighet til å delta i arbeidslivet. * Iverksette tiltak for å aktivt forebygge utenforskap.	Bærekraftsmål: Delmål: 4.1-4.6, 9.2, 14.b Nasjonale forventninger: 27, 31
	Helse Befolkningens helsetilstand, helsetjenester	* Sikre forsvarlige helse- og omsorgstjenester for alle innbyggere i alle aldre * Se utviklingen i helse- og omsorgstjenesten i sammenheng med boligplanlegging og kommunens langsiktige økonomi * Tilrettelegge for samarbeid med frivillighet for å fremme folkehelse * Styrke samarbeid mellom sektorer for å forebygge fysisk og psykisk uhelse * Motvirke helseforskjeller og øke aktivitetsnivået for mennesker i forskjellige livsløp, sosiale grupper og kjønn. * Sikre en tverrfaglig og tverrsektoriell tilnærming i alt folkehelsearbeid	Bærekraftsmål: Nasjonale forventninger: 23
	Bolig Tilgjengelighet og bosettingsmønster	* Sikre et variert og sammensatt boligtilbud for alle innbyggere uavhengig av alder og sosioøkonomisk bakgrunn * Fastsette bosettingsmønster i tråd med sosial og teknisk infrastruktur i kommunen * Lokalisere utbyggingsmønster for å minimere transportbehov eller legge til rette for kollektivtransport, sykkel og gange * Tilrettelegge for at eldre kan bo lengst mulig hjemme/i tilrettelagt bolig * Skape et godt og trygt fysisk nærmiljø for barn og unge	Bærekraftsmål: Delmål: 11.1, 11.2 Nasjonale forventninger: 23, 27, 51, 55
SOSIALE FORHOLD <i>handler om å skape robuste og rettferdige lokalsamfunn, gjennom systematisk folkehelsearbeid, fremme likestilling og trygghet for alle, og vurdere barnets beste i alle sammenheng.</i>	Kultur, idrett og fritid Tilbud og tilgjengelighet for alle	* Ivareta samisk og kvensk kultur * Støtte og fremme aktiviteter og møteplasser som bidrar til integrering og kulturelt mangfold. * Jobbe for varierte møteplasser og kulturtilbud * Sikre tilgang til gode og inkluderende fritidstilbud for barn og unge * Tilrettelegge for frivillige organisasjoner innen kultur og fritid	Bærekraftsmål: 10, 11 Delmål: 8.9, 11.4 Nasjonale forventninger: 9-11, 25, 29, 30, 40
	Medvirkning, inkludering og likestilling Styrke demokratiet og hindre utenforskap	* Sikre tilgang til aktiv medvirkning og deltakelse i plan- og beslutningsprosesser * Utjevne sosial ulikhet og motvirke ensomhet og utenforskap * Fremme inkludering og likestilling uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, funksjonsevne og sosioøkonomisk bakgrunn * Sikre at barnrettighetsvurderinger inngår i alle beslutningsprosesser * Ivareta universell utforming (CRPD) som prinsipp	Bærekraftsmål: 5, 10, 11 Delmål: 5.1, 5.4, 5.5, 8.6, 8.8, 9.2, 10.2, 11.3 Nasjonale forventninger: 8, 9, 27, 29
	Samfunnssikkerhet og beredskap Infrastruktur, forsyningsikkerhet og håndtering av hendelser	* Ha kunnskap og oversikt over risikoforhold i kommunen (ROS) * Styrke beredskap for å håndtere uønskede hendelser * Ha et økt fokus på forsyningsikkerhet og nødvendig infrastruktur * Samarbeide med frivillige organisasjoner og andre etater som bidrar til samfunnsikkerhet og beredskap * Ha fokus på trafiksikkerhet for myke trafikanter	Bærekraftsmål: 2, 11, 16 Delmål: 3.6, 5.2, 9.1, 13.1, 16.1, 16.2, 16.5, 16.6 Nasjonale forventninger: 37, 39, 63, 64

		Kjøreregler	Relevante bærekraftsmål, nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer
ØKONOMISKE FORHOLD <i>handler om å skape langsiktig økonomisk vekst som ikke går på bekostning av miljøet eller lokalsamfunnet, gjennom bevisst forbruk og ressursforvaltning på alle nivåer, og verdiskapning som kommer alle til gode og skaper mindre økonomisk ulikhet.</i>	Lokal næringsutvikling og verdiskaping Samarbeid og tilrettelegging for næringsliv	* Fremme samarbeid mellom næringsliv, utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer for å stimulere til innovasjon og entreprenørskap * Legge til rette for et variert næringsliv * Tilrettelegge infrastruktur og arealer for næringsutvikling med minst mulig negativ påvirkning	Bærekraftsmål: 8, 9 Delmål: 8.1-8.3, 8.9, 9.1, 9.2, 9.4, 14.3, 14.b Nasjonale forventninger: 31, 32, 34, 35, 55
	Like (økonomiske) muligheter Økt sysselsetting og utjevne forskjeller	* Anvende økonomiske virkemidler med formål å utjevne sosiale forskjeller * Tilrettelegge for økt sysselsetting gjennom styrking av kompetanse og tilrettelagt arbeid * Legge til rette for ulike lavterskeltilbud * Tilgjengelige bolig- og tjenestetilbud i nærheten av sosial og teknisk infrastruktur	Bærekraftsmål: 1, 5, 8, 10 Delmål: 1.3, 1.4, 8.6, 9.3, 10.2, 10.4, 14.b, 15.6 Nasjonale forventninger: 29
	Kommunens økonomiske handlingsevne Langsiktig planlegging av tjenestebehov og helhetlig styring	* Forvalte den kommunale økonomien slik at den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid (blant annet gjennom fastsetting av finansielle måltall) * Planlegge for den demografiske utviklingen og endrede tjenestebehov * Sørgje for helhetlig økonomistyring gjennom mål, strategier og langsiktige planer * Fokus på samarbeid, digitalisering og innovasjon i alle tjenestetilbud	Bærekraftsmål: 1, 8 Delmål: 15.9 Nasjonale forventninger: 5, 23
	Forbruk og forvaltning av ressurser Bevisst forbruk og bærekraftig forvaltning av ressurser	* Ha et bevisst forbruk gjennom å tenke lang levetid, reparasjon og gjenbruk i forvaltning av ressurser * Sikre ansvarlige anskaffelser med minst mulige negative påvirkninger for klima, miljø og samfunn * Øke kunnskap og kompetanse om bærekraftige løsninger og gå foran som et godt eksempel * Legge til rette for samlokalisering av tilbud, tjenester, virksomheter, og teller samarbeid som fremmer sirkulære løsninger og redusert ressursbruk	Bærekraftsmål: 12 Delmål: 6.3, 7.3, 8.4, 9.4, 11.6, 12.1, 12.2, 12.4, 12.5, 12.7, 14.4, 14.6, 15.2, 15.6 Nasjonale forventninger: 42

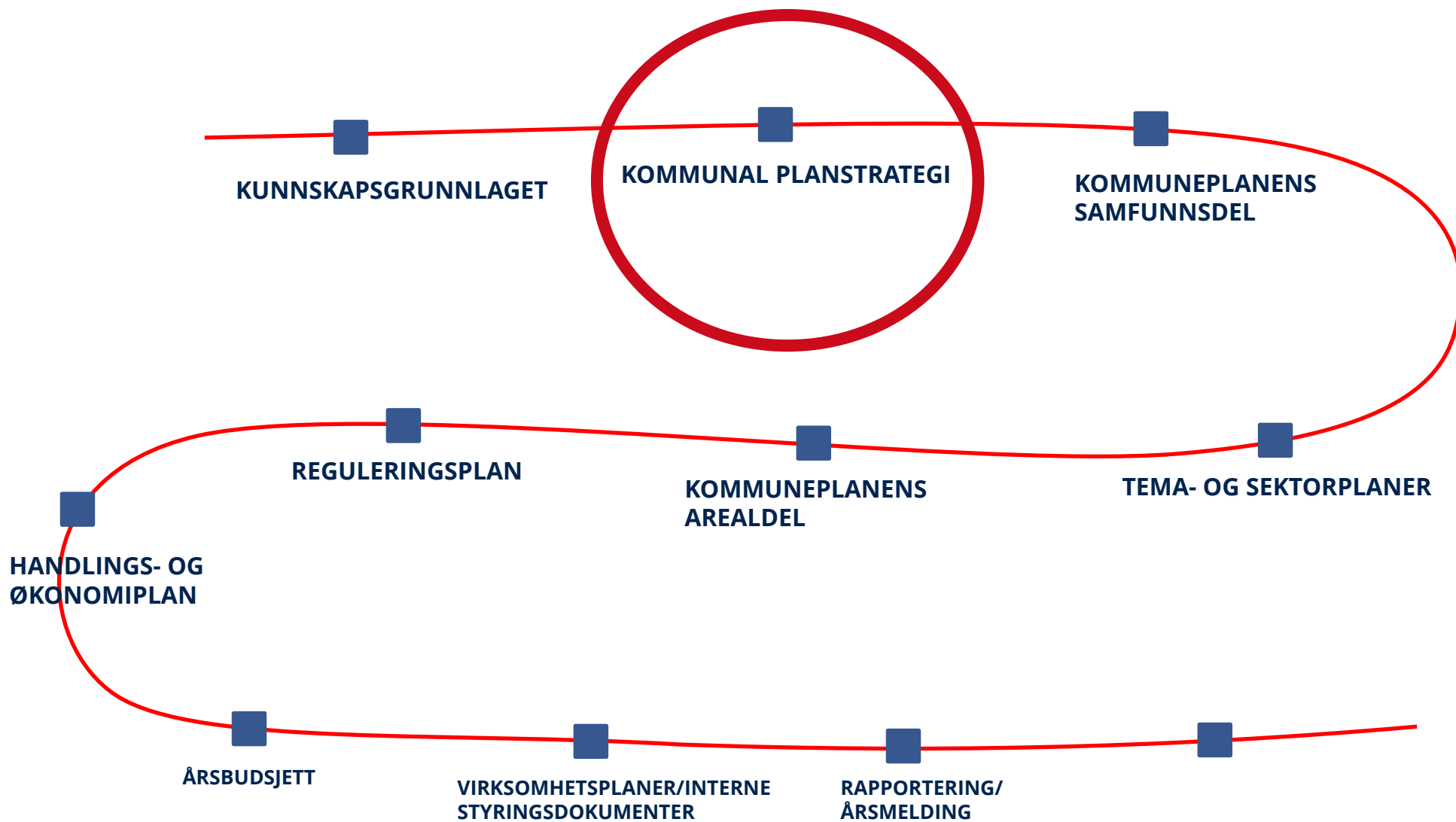

		Kjøreregler	Har kommunen?	Svar	Eventuelle kommentarer	Forslag til relevante kilder
KLIMA- OG MILJØFORHOLD	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer. * Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag * Sørge for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.	Oversikt over naturmangfoldet	Ja		Naturbase (Miljødirektoratet) Nasjonalt grunnkart (NIBIO) Natur og miljø - SSB
			Oversikt over eksisterende inngrep i naturen og arealbruksendringer (arealregnskap)	Ja		
			Oversikt over tilstand på økosystemer på land og i vann	Ja Delvis Nei Ikke relevant		
	Natur, kultur og friluftsliv Menneskelig bruk av naturen	* Anerkjennelse og ivaretagelse av naturens betydning for kultur og identitet, spesielt for den samiske befolkningen. * Beskytte naturlandskapets kulturelle, estetiske og rekreasjonsmessige verdi. * Legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser.	Oversikt over viktige områder for kulturutøvelse for ulike grupper i samfunnet			Arealbrukskart reindrift (kilden - NIBIO) Distriktsplaner reindrift
			Kartlagt og verdsettelse av friluftsområder	Ja		
			Oversikt over tilgjengelige kultur- og fritidstilbud	Ja		
			Kartlagt grønnsstruktur	Ikke relevant		
	Matproduksjon og drikkevannskilder Beredskap og vern av primærnæringer	* Bruk av naturressurser (som jord, skog, vann og marine ressurser) på en bærekraftig måte * Ivareta matsikkerhet og vannforsyning * Sikre jordvernet og reindriftens ressursgrunnlag	Kartlagt tilstanden på drikkevannskilder i kommunen	Ja		Kilden - NIBIO Jord, skog, jakt og fiskeri - SSB
			Kartlagt landbrukets kjerneområder	Ikke relevant		

Svarer ut hvert tema

Svarene blir samlet i en oppsummering

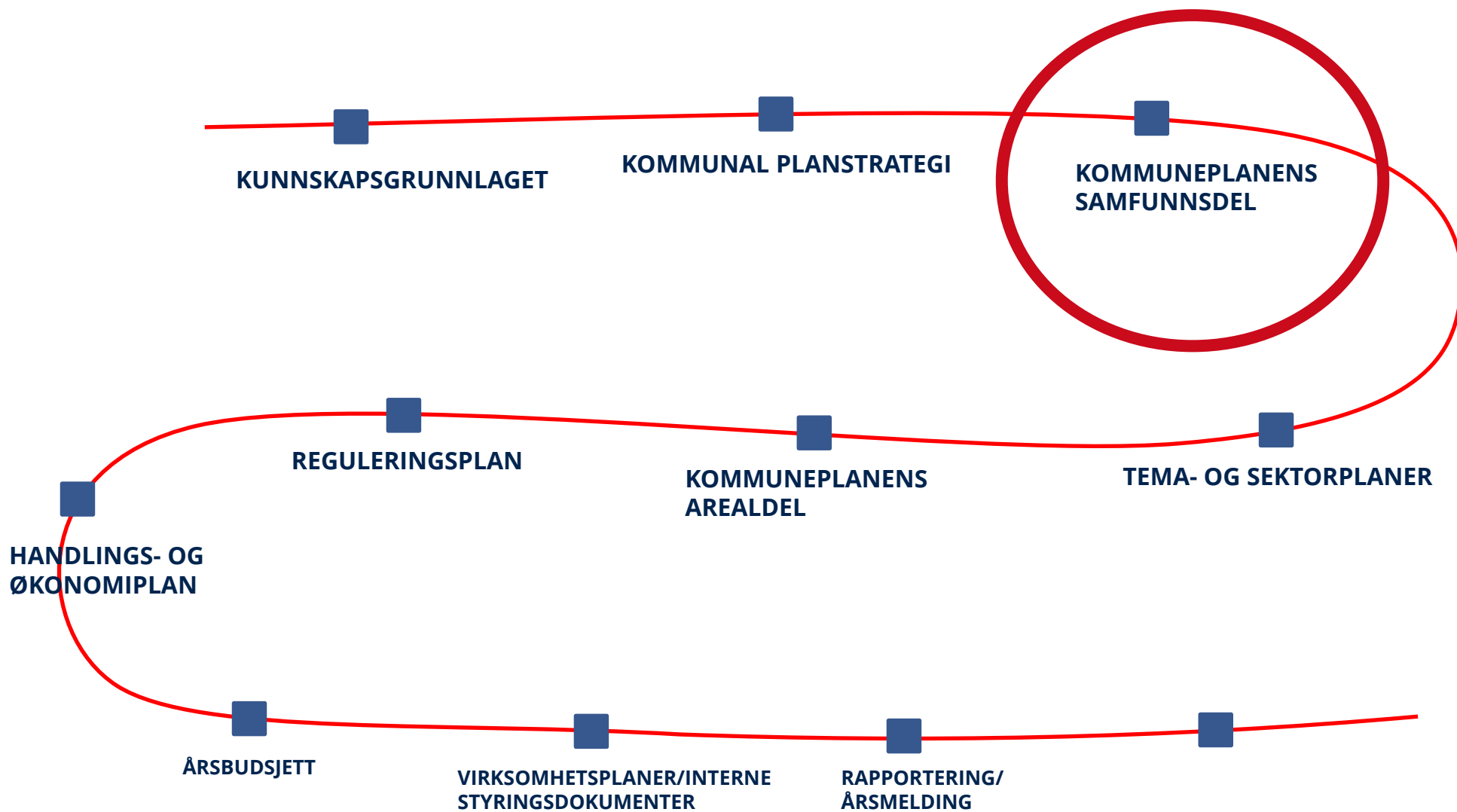
KLIMA- OG MILJØFORHOLD			
handler om å beskytte, bevare og forbedre miljøet, gjennom å opprettholde naturmangfold, redusere utslipp, sikre rene vann og vassdrag, og samtidig fysisk forberede samfunnet på et fremtidig endret klima			
Ja	Delvis	Nei	Ikke relevant
Oversikt over naturmangfoldet	Oversikt over viktige områder for kulturutøvelse for ulike grupper i samfunnet	Utarbeidet klimagassregnskap	Kartlagt grønnsstruktur
Oversikt over eksisterende inngrep i naturen og arealbruksendringer (arealregnskap)	Oversikt over energibruk	Oversikt over store kilder til forurensning av luft, jord og vann	Kartlagt landbrukets kjerneområder
Oversikt over tilstand på økosystemer på land og i vann	Naturregnskap for å beregne karbonlagring og opptak fra naturen	Kartlagt klimarisikoer og utarbeidet en klimasårbarhetsanalyse	Oversikt over økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning
SOSIALE FORHOLD			
handler om å skape robuste og rettferdige lokalsamfunn, gjennom systematisk folkehelsearbeid, fremme likestilling og trygghet for alle, og vurdere barnets beste i alle sammenheng.			
Ja	Delvis	Nei	Ikke relevant
Oversikt over utdannings situasjonen og tilbudet for barn og voksne, samt behov fremover.	Tilstand på barnehage- og skolebygg, samt annen relevant infrastruktur tilknyttet opplæring	Kvalitet i opplæring og andel kvalifisert personale	Oversikt over arbeidstilbud tilpasset de med spesielle behov
Oversikt over sysselsetting og fordeling i arbeidsmarkedet			
ØKONOMISKE FORHOLD			
handler om å skape langsiktig økonomisk vekst som ikke går på bekostning av miljøet eller lokalsamfunnet, gjennom bevisst forbruk og ressursforvaltning på alle nivåer, og verdiskapning som kommer alle til gode og skaper mindre økonomisk ulikhet.			
Ja	Delvis	Nei	Ikke relevant
Kartlagt eksisterende næringsliv, samt næringslivets behov (både eksisterende og potensielle nyetableringer)	Oversikt over samarbeidsarenaer i kommunen og regionen	Oversikt over kompetansebehov og lærlingeplasser	Oversikt over regulerte og tilgjengelige næringsarealer
Oversikt over kritisk infrastruktur for næringsetablering			

Er tema ivaretatt i kommunens eksisterende planer?

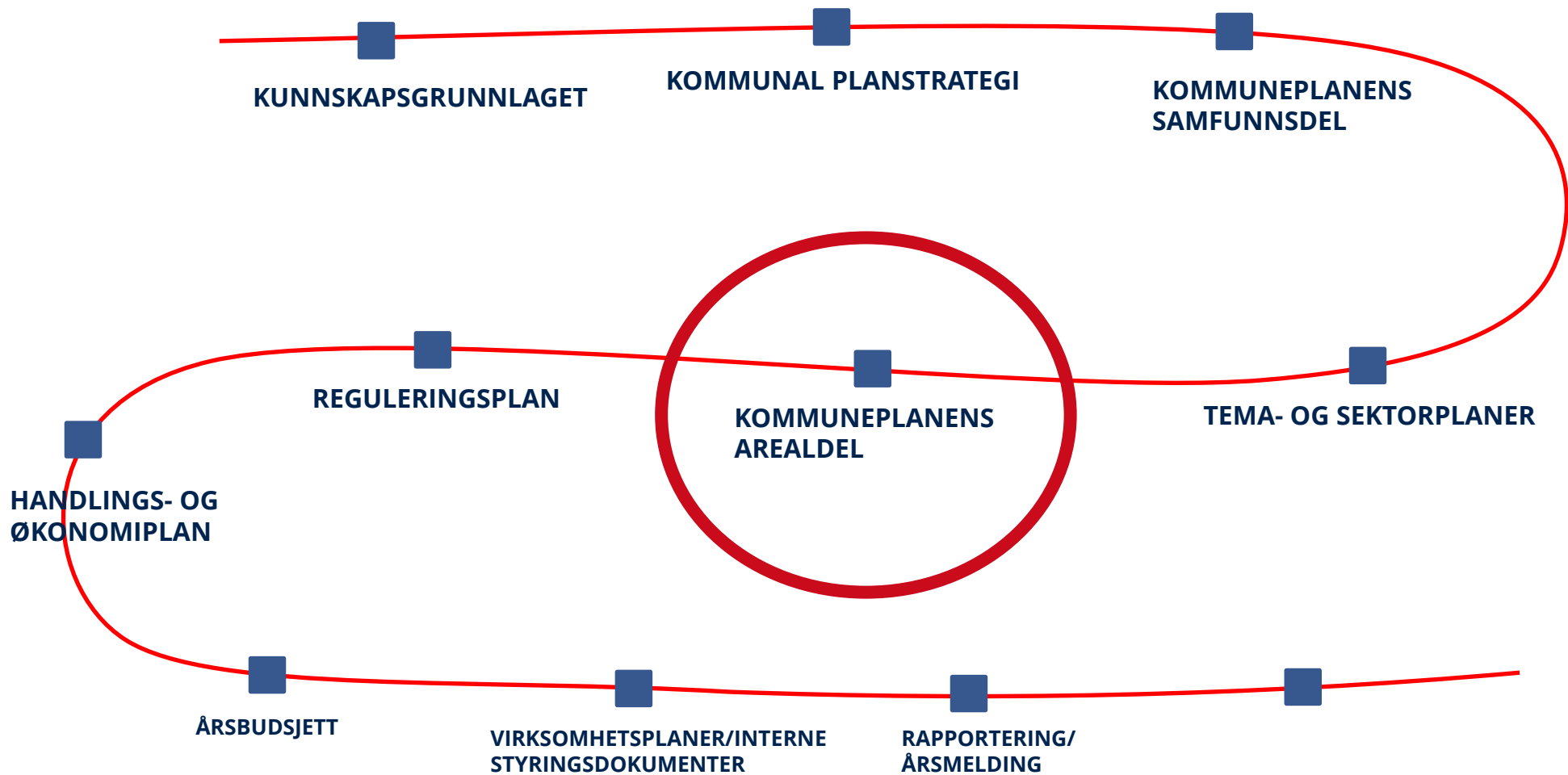
Tilsier status i kunnskapsgrunnlaget at kommunen har behov for en egen plan på området?

KLIMA- OG MILJØFORHOLD		Kjøreregler	Er temaet ivaretatt i kommunens eksisterende planer?	Tilsier status i kunnskapsgrunnlaget at kommunen har behov for en egen plan på området?	Eventuelle kommentarer	Forslag til relevante planer og utredninger
	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer. * Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag * Sørge for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.	<i>Nedstrekksmeny med svaralternativer:</i> Ja Delvis Nei Ikke relevant	<i>Nedstrekksmeny med svaralternativer:</i> Ja Nei Ikke relevant		* Plan for naturmangfold * Plan for klima, natur og miljø * Kystsoneplan * Areal- og naturregnskap
	Natur, kultur og friluftsliv Menneskelig bruk av naturen	* Anerkjenn og ivareta naturens betydning for kultur og identitet, spesielt for den samiske befolkningen. * Beskytte naturlandskapets kulturelle, estetiske og rekreasjonsmessige verdi. * Legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser.				* Kulturminneplan * Plan for idrett og friluftsliv
	Matproduksjon og drikkevannskilder Beredskap og vern av primærnæringer	* Bruk av naturressurser (som jord, skog, vann og marine ressurser) på en bærekraftig måte * Ivareta matsikkerhet og vannforsyning * Sikre jordvernet og reindriftens ressursgrunnlag				* Landbruksplan * Næringsplan * Kystsoneplan * Plan for vann og vassdragsforvaltning

		Kjøreregler	Har kommunen vurdert...	Svar	Eventuelle kommentarer	Forslag til arealstrategien
KLIMA- OG MILJØFORHOLD	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer.	Å ivareta naturmangfold	Nei		* Regulere utbygging i LNFR-områder
		* Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag				* Ivareta større sammenhengende naturområder
		* Sørge for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.	Å redusere nedbygging av natur			* Sikre viktige vassdragsverdier
	Natur, kultur og friluftsliv Menneskelig bruk av naturen	* Anerkjenn og ivareta naturens betydning for kultur og identitet, spesielt for den samiske befolkningen.	Å legge til rette for rekreasjonsmessig bruk av naturen			* Prinsipper for beskytte landskap med kulturell og rekreasjonsmessig verdi, sikre viktige natur- og friluftsområder og tilgang til disse
		* Beskytte naturlandskapets kulturelle, estetiske og rekreasjonsmessige verdi.				* Prinsipper for å ta vare på verdifulle naturtyper og biologisk mangfold
		* Legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser.	Å ivareta samisk kulturutøvelse			
	Matproduksjon og drikkevannskilder Beredskap og vern av primærnæringer	* Bruk av naturressurser (som jord, skog, vann og marine ressurser) på en bærekraftig måte	Bruk av kommunens naturressurser			* Prinsipper for ivaretagelse av jordvernet, forsyningssikkerhet og matsikkerhet
		* Ivareta matsikkerhet og vannforsyning	Matsikkerhet og/eller bruk av areal til matproduksjon			* Prinsipper for drikkevannsforsyning
		* Sikre jordvernet og reindriftens ressursgrunnlag	Ivaretagelse av drikkevannskilder			* Prinsipper for ivaretagelse av reindriftens ressursgrunnlag

Svaralternativene:
Ja, det er politisk prioritert
Vurdert, men ikke politisk prioritert
Nei
Ikke relevant

KLIMA- OG MILJØFORHOLD	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	Kjøreregler	Har kommunen ivaretatt	Svar	Eventuelle kommentarer	Forslag til hvordan temaet kan ivaretas i arealplanleggingen
		* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer. * Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag * Sørge for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.	Sårbare naturtyper og karbonrike arealer	Nedtrekksmeny med svaralternativer: Ja Delvis Vet ikke / ikke kartlagt Nei Ikke relevant		Bestemmelser, retningslinjer, arealformål, hensynssone
			Sammenhengende naturområder			
			Viktige vassdragsverdier			

Svaralternativene:

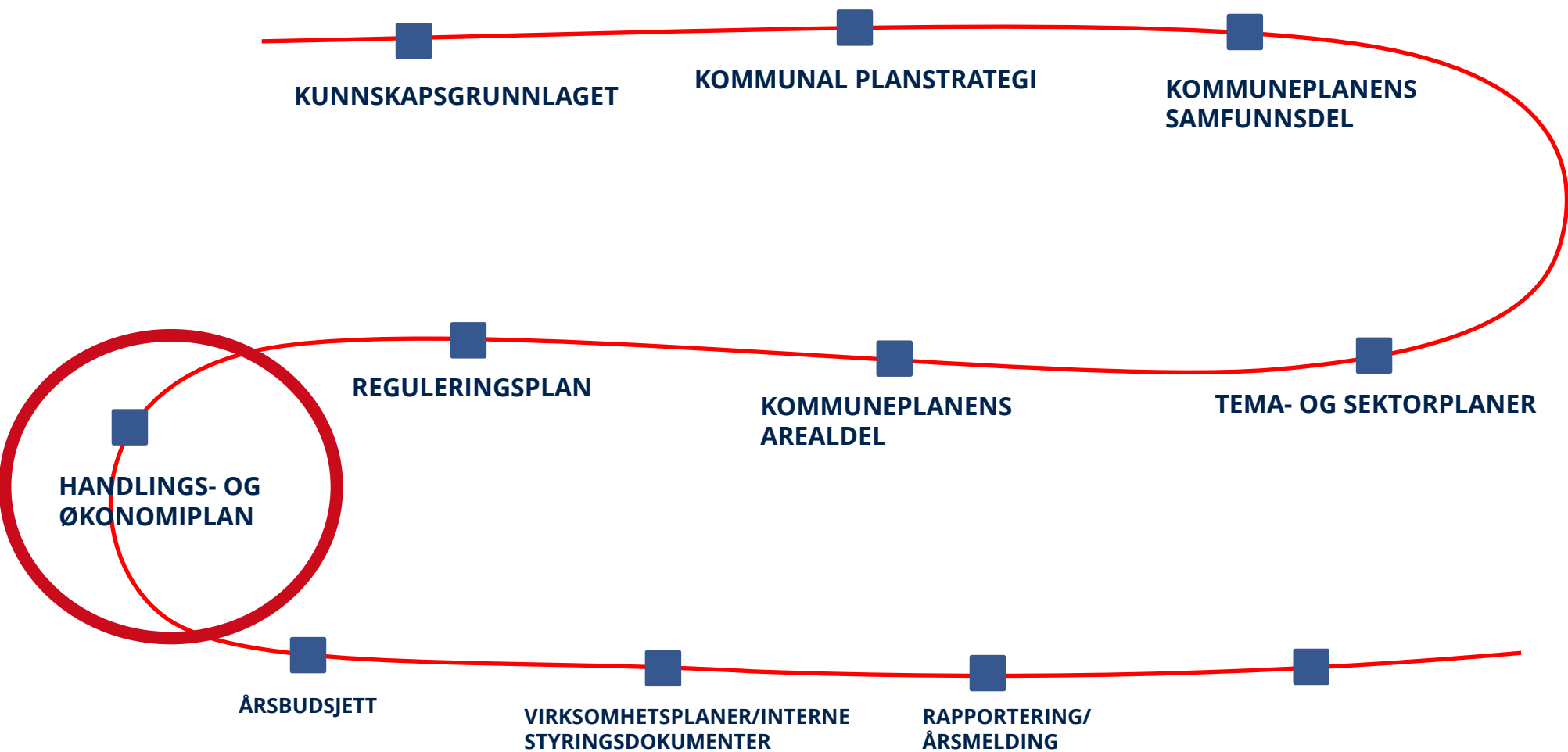
Ja

Delvis

Vet ikke / ikke kartlagt

Nei

Ikke relevant

Kobling til overordnede målsettinger

		Kjøreregler	Er temaet inkludert i målsettinger i KPS og/eller delplan/temaplan?	Inneholder handlings- og økonomiplanen konkrete tiltak som bidrar til eventuelle målsettinger?	Er det satt av midler/ressurser i budsjettet til å gjennomføre eventuelle tiltak?	Eventuelle kommentarer	Eksempler på konkrete tiltak
KLIMA- OG MILJØFORHOLD	Naturmangfold og økosystemer Naturens egenverdi og tjenestene den gir oss	* Unngå nedbygging av sårbare naturtyper og karbonrike arealer. * Bidra til gode miljøforhold i og langs vassdrag * Sørge for å opprettholde naturmangfold og økosystemer ved å se eksisterende og planlagt naturbruk i sammenheng.	Nedstrekksmeny med svaralternativer: Ja, i KPS Ja, i delplan/temaplan Nei Ikke relevant	Nedstrekksmeny med svaralternativer: Ja Nei Ikke relevant	Nedstrekksmeny med svaralternativer: Ja Nei Ikke relevant		* Systematisk bruk av naturregnskap i all planlegging og budsjettering, med tydelig dokumentasjon av naturens verdi og kostnadene ved inngrep. * Opprette egne budsjettposter for restaurering av myrområder, bekker, og andre karbonrike økosystemer. * Avsette midler til oppkjøp av truede naturområder for vern. * Bevilge midler til systematisk overvåkning av arter og naturtyper for å måle effekten av planlegging og tiltak. * Finansiere etablering av grønne korridorer for å sikre sammenhengende leveområder for arter.
	Natur, kultur og friluftsliv Menneskelig bruk av naturen	* Anerkjennelse og ivareta naturens betydning for kultur og identitet, spesielt for den samiske befolkningen. * Beskytte naturlandskapets kulturelle, estetiske og rekreasjonsmessige verdi. * Legge til rette for friluftsliv og					* Kulturarvsprogram: Finansiere programmer som fremmer tradisjonell kunnskap om naturbruk, som duodji (samisk håndverk) og tradisjonell reindrift. * Øremerke midler eller etablere fond som støtter tiltak for å restaurere eller vedlikeholde landskap med historisk eller kulturell betydning. * Nærfriluftsliv: Investere i nærnaturområder i tilknytning til boligområder, med tilrettelegging for lek, mosjon og naturkontakt.
	Matproduksjon og drikkevannskilder Beredskap og vern av primærnæringer	* Bruk av naturressurser (som jord, skog, vann og marine ressurser) på en bærekraftig måte * Ivareta matsikkerhet, forsyningsikkerhet og vannforsyning i all planlegging * Sikre jordvernet og reindriftens ressursgrunnlag i planlegging					* Naturressurskartlegging: Bevilge midler til detaljkartlegging av viktige jord-, skog- og vannressurser for å sikre kunnskapsbaserte beslutninger. * Drikkevannskilder: Utvide soner med restriksjoner for aktivitet i nedslagsfelt. Bevilge midler til tiltak mot erosjon og forurensning i nærheten av drikkevannskilder. * Jordvern: Inkludere jordvern som et prioriteringskriterium i alle arealplaner. Øremerke midler til tiltak som flytting av dyrkbar jord ved utbygging, eller restaurering av tidligere nedbygde områder til matproduksjon.

Praktiske hjelpemidler

Hjelpemiddel til saksbehandling

Formål:

Sette politikerne i stand til å ta et informert valg i politiske beslutningsprosesser, og sikre sammenheng mellom beslutninger og overordnede planer.

Mulige bruksområder:

Enkeltsaker av prinsipiell karakter eller av stor betydning for innbyggere og/eller lokalsamfunnet

Plansaker

SAKSBEHANDLING - guide til helhetlige bærekraftsvurderinger

ANBEFALINGER TIL BRUK
Forklaring på hvordan de
felleskala og hva som kommer

Ove

Oppsummering av bærekraftsvurderinger til saksfremlegg

SOSIALE FORHOLD

handler om å skape robuste og rettferdige lokalsamfunn, gjennom systematisk folkehelsearbeid, fremme likestilling og trygghet for alle, og vurdere barnets beste i alle sammenheng.

Negativ påvirkning	Positiv påvirkning	Nøytral påvirkning	Mangler kunnskap til å vurdere påvirkning	Ikke relevant
Oppvekst, utdanning og arbeid	Samfunnssikkerhet og beredskap	Bolig	Helse	Medvirkning, inkludering og likestilling
			Kultur, idrett og fritid	

SAMLET VURDERING AV PÅVIRKNING PÅ SOSIALE FORHOLD:

ØKONOMISKE FORHOLD

handler om å skape langsiktig økonomisk vekst som ikke går på bekostning av miljøet eller lokalsamfunnet, gjennom bevisst forbruk og ressursforvaltning på alle nivåer, og verdiskaping som kommer alle til gode og skaper mindre økonomisk ulikhet.

Negativ påvirkning	Positiv påvirkning	Nøytral påvirkning	Mangler kunnskap til å vurdere påvirkning	Ikke relevant
Lokal næringsutvikling og verdiskaping	Like (økonomiske) muligheter		Kommunens økonomiske handlingsevne	Forbruk og forvaltning av ressurser

>

Forside

Vurdering mot målsettinger

Vurdering av bærekraftstema

Oppsummering til saksfremlegg

+

Virkemiddeloversikt

VIRKEMIDLER OG TILSKUDDSORDNINGER I TROMS

Tema	Ordning	Formål	Eksempler på tiltak	Relevante veiledere og andre ressurser
 Naturmangfold og økosystemer	Natursats	Tilskudd til kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold	Gjennoppretting av myrområder Tiltak for truede arter Tiltak for å redusere forurensning i vassdrag	Veileder arealplanlegging og naturkartlegging
	Tilskudd til naturrestaurering	Tilskudd til planlegging, gjennomføring eller oppfølging av naturrestaurering		Veileder: arter og naturtyper
 Klimatilpasning	Tilskudd til klimatilpasning	Midler til kunnskapsoppbygging og utredninger om konkrete klimatilpasningstiltak	Analysen Blå-grønne løsninger Overvann Seminar og kurs	Klimarisiko for din kommune
				Miljødirektoratet: kommuneveileder om klima
 Natur, kultur og friluftsliv	Grønt flagg for skoler og barnehager	Øke miljøbevisstheten blant barn og unge gjennom praktisk læring	Uteskole Miljøprosjekter Bærekraftige skolegårder	Veileder friluftsliv og motorferdsel
	Statlig sikring av friluftslivsområder	Sikre ivaretagelse av viktige friluftslivsområder	Vedlikehold Toalett, gapahuk, brygge skilt og tursti Hogst av fremmed treslag	Veileder
				Synergier og målkonflikter i lokal klima- og miljøpolitikk
 Mat og drikkevann	Klima- og miljøprogrammet (jordbruk)	Kunnskapsutvikling- og deling om klima og miljø i jordbruket.	Prosjekter relatert til f.eks.: Klimatilpasning Naturmangfold og kulturverdier økologisk landbruk	Dialogverktøy for grønne industrietableringer
	Bærekraftig verdiskaping og matproduksjon i nord	Ordningen skal styrke landbruksnæringen og produsentmiljøer i Nord-Norge.	Motvirke bruksnedgang heve kompetanse Bedre verdikjeden for mat	
	SMIL-midler (spesielle miljøtiltak i landbruket)	Stimulere til miljøvennlig drift i landbruket	Bevaring av kulturlandskap Erosjonssikring Skolehager Matsikkerhetstiltak	
	Midler til arktisk landbruk	Midler til å fremskaffe mer kunnskap om matproduksjon innen nordt. grønt		

Distriktskommuner utnytter tilskudd- og støtteordninger langt sjeldnere enn større kommuner.

Hvordan kan din kommune dra nytte av tilskuddsordninger?

Lag en oversikt et par ganger i året: Be hver sektor se på mulige virkemidler de kan bruke og se det opp mot kommunale planer.

Avsett ressurser: deleger ansvar for søknader i god tid, og ha i tankene eventuell rapportering.

Samarbeid og tilrettelegg: Samarbeid internt og med private bedrifter, frivillighet og akademika.

Hold dere oppdatert på frister:

Aktuelle datoer og søknadsfrister finner du ved å klikke deg inn på hver enkelt ordning

[Grønne lån med lavere rente hos Kommunalbanken - KBN](#)

[Tilskudd | Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#)

Natursats – Tilskudd til arbeid med å ivareta naturmangfold

Her kan kommuner, fylkeskommuner og Longyearbyen lokalstyre søke om tilskudd til å utarbeide eller revidere en kommunedelplan for naturmangfold, til planvask av eldre arealplaner og til andre lokale tiltak for å ivareta naturmangfold.

[Om ordningen](#)[Søknadsfrist](#)[Søknadsarkiv](#)[Spørsmål og hjelp](#)

Søknadsskjemaet er åpent, gå til utfylling

Du må logge inn med ID-porten

Om ordningen

Hvem kan søke?

VIRKEMIDLER OG TILSKUDDSDORDNINGER I TROMS

Tema	Ordning	Formål	Eksempler på tiltak	Relevante veiledere og andre ressurser
 Naturmangfold og økosystemer	Natursats	Tilskudd til kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold	Gjennoppretting av myrområder Tiltak for truede arter Tiltak for å redusere forurensning i vassdrag	Veileder arealplanlegging og naturkartlegging
	Tilskudd til naturrestaurering	Tilskudd til planlegging, gjennomføring eller oppfølging av naturrestaurering		Veileder: arter og naturtyper
 Klimatilpasning	Tilskudd til klimatilpasning	Midler til kunnskapsoppbygging og utredninger om konkrete klimatilpasningstiltak	Analyser Blå-grønne løsninger Overvann Seminar og kurs	Klimarisiko for din kommune
				Miljødirektoratet: kommuneveileder om klima
 Natur, kultur og friluftsliv	Grønt flagg for skoler og barnehager	Øke miljøbevisstheten blant barn og unge gjennom praktisk læring	Uteskole Miljøprosjekter Bærekraftige skolegårder	Veileder friluftsliv og motorferdsel
	Statlig sikring av friluftslivsområder	Sikre ivaretagelse av viktige friluftslivsområder	Vedlikehold Toalett, gapahuk, brygge skilt og tursti Hogst av fremmed treslag	Veileder
	Klima- og miljøprogrammet (jordbruk)	Kunnskpasutiviling- og deling om klima og miljø i jordbruket.	Prosjekter relatert til f.eks.: Klimatilpasning Naturmangfold og kulturverdier økologisk landbruk	Synergier og målkonflikter i lokal klima- og miljøpolitikk
 Mat og drikkevann	Bærekraftig verdiskaping og matproduksjon i nord	Ordningen skal styrke landbruksnæringen og produsentmiljøer i Nord-Norge.	Motvirke bruksnedgang heve kompetanse Bedre verdikjeden for mat	Dialogverktøy for grønne industrietableringer
	SMIL-midler (spesielle miljøtiltak i landbruket)	Stimulere til miljøvennlig drift i landbruket	Bevaring av kulturlandskap Erosjonssikring Skolehager	
	Midler til arktisk landbruk	Midler til å fremskaffe mer kunnskap om matproduksjon innen potet, grønt	Matsikkerhetstiltak Markedsbaser	

Distriktskommuner utnytter tilskudd-og støtteordninger langt sjeldnere enn større kommuner.

Hvordan kan din kommune dra nytte av tilskuddsordninger?

Lag en oversikt et par ganger i året: Be hver sektor se på mulige virkemidler de kan bruke og se det opp mot kommunale planer.

Avsett ressurser: deleger ansvar for søknader i god tid, og ha i tankene eventuell rapportering.

Samarbeid og tilrettelegg: Samarbeid internt og med private bedrifter, frivillighet og akademia.

Hold dere oppdatert på frister:

Aktuelle datoer og søknadsfrister finner du ved å klikke deg inn på hver enkelt ordning

[Grønne lån med lavere rente hos Kommunalbanken - KBN](#)

[Tilskudd | Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#)

📄 Eksporter til excel

Dra en kolonne hit for å sortere på den kolonnen

TITTEL :	SØKER :	INNVILGET :	SØKNADSÅR :	STATUS :
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	RINGSAKER KOMMUNE	400 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	SYKKYLVEN KOMMUNE	0	2024	Avslått
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	SALTDAL KOMMUNE	300 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	HVALER KOMMUNE	150 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	VINDAFJORD KOMMUNE	400 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	VERDAL KOMMUNE	400 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	KVÆFJORD KOMMUNE	400 000	2024	Innvilget som omsøkt
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	PORSANGER KOMMUNE	0	2024	Avslått
Natursats – Tilskudd til kommunenes arbeid med å ivareta naturmangfold	NORD-AURDAL	400 000	2024	Innvilget som

VIRKEMIDLER OG TILSKUDDSDORDNINGER I TROMS

Tema	Ordning	Formål	Eksempler på tiltak	Relevante veiledere og andre ressurser
 Naturmangfold og økosystemer	Natursats	Tilskudd til kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold	Gjennoppretting av myrområder Tiltak for truede arter Tiltak for å redusere forurensning i vassdrag	Veileder arealplanlegging og naturkartlegging
	Tilskudd til naturrestaurering	Tilskudd til planlegging, gjennomføring eller oppfølging av naturrestaurering		Veileder: arter og naturtyper
 Klimatilpasning	Tilskudd til klimatilpasning	Midler til kunnskapsoppbygging og utredninger om konkrete klimatilpasningstiltak	Analyser Blå-grønne løsninger Overvann Seminar og kurs	Klimarisiko for din kommune
				Miljødirektoratet: kommuneveileder om klima
 Natur, kultur og friluftsliv	Grønt flagg for skoler og barnehager	Øke miljøbevisstheten blant barn og unge gjennom praktisk læring	Uteskole Miljøprosjekter Bærekraftige skolegårder	Veileder friluftsliv og motorferdsel
	Statlig sikring av friluftslivsområder	Sikre ivaretagelse av viktige friluftslivsområder	Vedlikehold Toalett, gapahuk, brygge skilt og tursti Hogst av fremmed treslag	Veileder
	Klima- og miljøprogrammet (jordbruk)	Kunnskapsutvikling- og deling om klima og miljø i jordbruket.	Prosjekter relatert til f.eks.: Klimatilpasning Naturmangfold og kulturverdier økologisk landbruk	Dialogverktøy for grønne industrietableringer
 Mat og drikkevann	Bærekraftig verdiskaping og matproduksjon i nord	Ordningen skal styrke landbruksnæringen og produsentmiljøer i Nord-Norge.	Motvirke bruksnedgang heve kompetanse Bedre verdikjeden for mat	
	SMIL-midler (spesielle miljøtiltak i landbruket)	Stimulere til miljøvennlig drift i landbruket	Bevaring av kulturlandskap Erosjonssikring Skolehager	
	Midler til arktisk landbruk	Midler til å fremskaffe mer kunnskap om matproduksjon innen potet, grønt	Matsikkerhetstiltak Markedsbaser	

Distriktskommuner utnytter tilskudd- og støtteordninger langt sjeldnere enn større kommuner.

Hvordan kan din kommune dra nytte av tilskuddsordninger?

Lag en oversikt et par ganger i året: Be hver sektor se på mulige virkemidler de kan bruke og se det opp mot kommunale planer.

Avsett ressurser: deleger ansvar for søknader i god tid, og ha i tankene eventuell rapportering.

Samarbeid og tilrettelegg: Samarbeid internt og med private bedrifter, frivillighet og akademia.

Hold dere oppdatert på frister:

Aktuelle datoer og søknadsfrister finner du ved å klikke deg inn på hver enkelt ordning

[Grønne lån med lavere rente hos Kommunalbanken - KBN](#)

[Tilskudd | Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#)

Kommuneveilederen

Veiledning i miljøregelverket og miljøhensyn i plan for saksbehandlere i kommunen.

Finn veileder

Veiledertema

Arealplanlegging og naturkartlegging

Arter og naturtyper

Avfall og sirkulær økonomi

Forurensning og støy

Veiledningsmateriale for dilemmatrening

Konkrete hjelpemidler til kommunene for planlegging og gjennomføring av workshoper med dilemmatrening som metode for å håndtere målkonflikter.

Formål:

Trene på å identifisere målkonflikter og muligheter for vinn-vinn-situasjoner, bevisstgjøre på ulike perspektiver og hvordan det kan bidra til å skape felles forståelse for situasjonen, mulig handlingsrom og hvordan målkonflikten kan håndteres.

VEILEDNING

Fasilitering av diler

Februar 2024

DILEMMA 2: Etablering av næringsvirksomhet

Tid: Mai 2024

Sted: Lillefjord kommune

Dere er: Saksbehandler som har ansvaret for å utrede sak om næringsareal

Situasjonsbeskrivelse:

Inspirert av kommunene i Nord-Sverige har ordføreren vært frempå og sikret at kommunen er en av tre kommuner som kjemper om å bli vurdert som lokasjon for etablering av datasenteret til det amerikanske tech-selskapet FutureAI. Etableringen vil innebære 500 nye arbeidsplasser og et sårt tiltrengt grunnlag for økte skatteinntekter for kommunen. Selskapet stiller høye krav og forventninger både til profesjonalitet i saksbehandling, kvalitet på infrastruktur og kommunale tjenester, samt muligheter for rekruttering av kompetanse. Som et ledd i dette arbeidet er det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal gi innspill og anbefalinger som en del av saksutredningen. Som saksbehandler er du med i denne arbeidsgruppen, og underveis i arbeidet dukker det opp flere krevende problemstillinger som dere mener det er viktig å få belyst.

Kommunestyret har i kommuneplanens samfunnsdel vedtatt at planetens tålegrense skal legges til grunn for all samfunnsutvikling i Lillefjord. Det innebærer at alle nye bygge- og arealprosjekter skal planlegges og gjennomføres med lavest mulig klimagassutslipp og uten forringelse av natur og biologisk mangfold. Et av forslagene er bl.a. at det ikke skal bygges ned nye arealer til næring, men at eksisterende bygg og ferdig regulerte arealer skal brukes - også til nyetableringer. FutureAI har imidlertid gitt uttrykk for til ordføreren og andre sentrale politikere at de vil velge Lillefjord kommune dersom de får bygge på kommunens mest attraktive tomt. Denne tomten er ikke med i arealplanen og ble vedtatt holdt utenfor ved forrige behandling i kommunestyret. Tomten grenser nemlig til et av de viktigste reinbeiteområdene i fylket.

Bruk noen minutter på å reflektere individuelt over følgende spørsmål, og diskuter deretter i gruppen:

1. Hvilke motstridende hensyn og potensielle målkonflikter ser du i denne situasjonen?
2. Kan det være muligheter for å snu målkonflikter til vinn-vinn-situasjon?
3. Hvilke hjelpemidler ville vært nyttig for at kommunen skal kunne håndtere slike saker på en god og effektiv måte?

Takk for oss! 😊

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*